

KOMPIUTERINĖS LEIDYBOS PRADMENYS (10 - 11 KLASĖ)

KOMPIUTERINĖS LEIDYBOS MODULIO STRUKTŪRA (PU BP)

- 9.1. Nusakyti kompiuterinės leidybos paskirtį ir svarbą žinių visuomenės gyvenime.
- 9.2. Pateikti ir **redaguoti tekstą** leidiniuose.
- 9.3. Pateikti ir **redaguoti grafinius objektus** leidiniuose.
- 9.4. Fotografuoti skaitmeniniu aparatu, **redaguoti skaitmenines nuotraukas**.
- 9.5. **Naudotis skeneriu**, tekstų ir vaizdų atpažinimo programa.
- 9.6. **Parengti leidinio maketą**, spausdinti parengtą leidinį.

KAIP BŪTŲ GALIMA DIRBTI PAGAL ŠIĄ PROGRAMĄ?

- **Viena iš idėjų** – visą kursą jau mokslo metų pradžioje dalinti į dvi dalis:
 - **Teorinis** (maketavimas + dizainas + IT).
 - **Praktinis** (daugiausia savarankiškas) darbas – konkretaus leidinio ar leidinių kūrimas.

PRAKTINĖ UŽDUOTIS GRUPĖMS (SAVARANKIŠKAM DARBUI)

1. **Leidinys**

ir turinį, ir maketą rengia grupė; tema – pasirinkta (geriausia – kito dalyko);

2. **Plakatas, skrajutė, lankstinukas**

ir, jei reikia, kiti pagrindinį leidinį pristatantys reklaminiai leidinukai;

3. **Skelbimas (afiša)**

apie būsimą pristatymą (renginį);

4. **Leidinio pristatymas**

(pateiktis ir kita reikalinga pristatymui medžiaga).

PROGRAMINĖ ĮRANGA

Pagrindinės programos

Alternatyvos

Maketavimui:

„Adobe Indesign“, „QuarkXPress“,
„Microsoft Publisher“

Taškinei grafikai:

„Paint.net“, „Adobe Photoshop“,
„Corel Photo-Paint“, ir kt.

Vektorinei grafikai:

„Corel Draw“, „Adobe Illustrator“,
„OpenOffice.org Draw“ ir kt.

Tekstams rengti:

„Microsoft Word“ ir kt.

PDF dokumentams
skaityti:

„Foxit Reader“, „PDF-XChange“,
„SumatraPDF“ ir kt.

TEORINĖS DALIES

TEMŲ PLANAS

1. Leidinio metmenys
2. Formos ir formatai
3. Leidinio maketas: paraštės ir tinklelis
4. Antraštės
5. Garnitūrai
6. Šriftų tarpusavio dermė
7. Maketavimas
8. Linijos ir ornamentai
9. Spalva ir žinia
10. Spalva: išskirtinumas ir įskaitomumas
11. Leidinio informacijos (dažniausiai teksto) hierarchija
12. Iliustracijos ir diagramos
13. Fotografija
14. Fotografijų kadravimas ir dydis
15. Teksto ir iliustracijų dermė
16. Leidinio užbaigimas

Knyga mokiniams

**Knyga mokytojams ir
susidomėjusiems
dalyku mokiniams**

1 TEMA.

LEIDINIO METMENYS

- Aptariamas būsimas leidinys ir kiti su juo susiję klausimai:
 - Kokia jo paskirtis?
 - Kokio pobūdžio informacija dominuos leidinyje?
 - Kokios jis apimties, pageidaujamas formatas, spalvingumas ir pan. dalykai
 - Kada turi būti padarytas?
 - Turimi ištekliai leidiniui rengti ir išleisti.

PRAKTINĖ VEIKLA

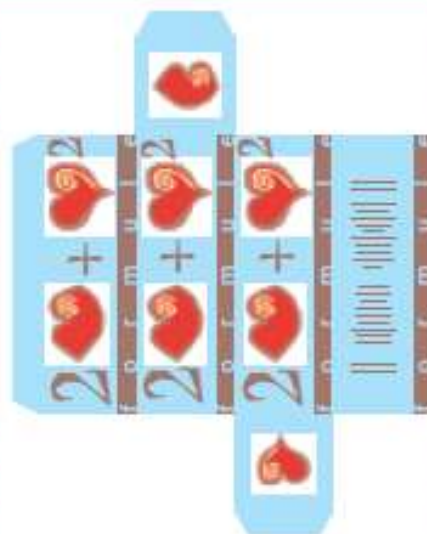
- Įvairių leidinių paieška internete ir apžvalga;
- Spausdintų leidinių „analizė“ – pažintis su įvairaus pobūdžio leidiniais:
 - Paskirties nusakymas;
 - Informacijos jame įvertinimas (kokia informacija dominuoja);
 - Panaudotų leidiniui medžiagų aptarimas;
 - Leidinio spalvingumas;
 - Leidinio savikainos apytikslis įvertinimas.

2 TEMA.

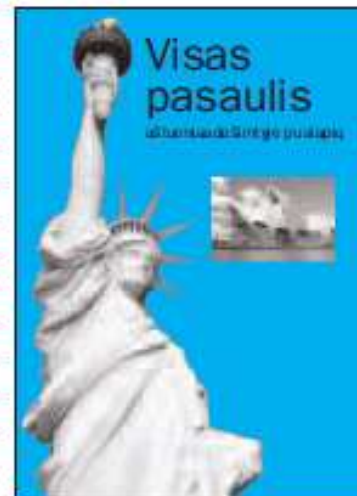
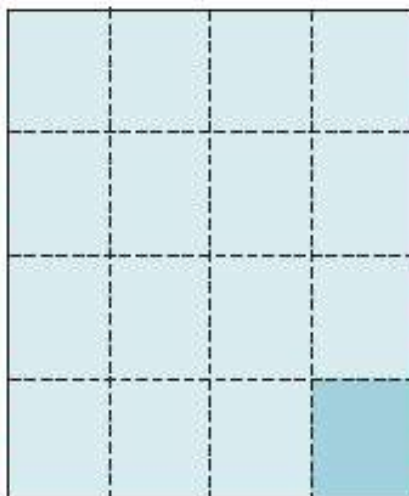
FORMOS IR FORMATAI

- Leidinio formato pasirinkimas → dažniausiai tai padiktuoja leidinio paskirtis; tad pirmiausia verta atsakyti sau į klausimus:
 - Kam skirtas leidinys;
 - Kaip bus platinamas;
 - Disponuojamos lėšos (ką galime sau leisti...).
- Dizaino estetika: nepriklausomai nuo formos, svarbu panaudoti visą informaciją!
 - Dar kartą – kam skirtas leidinys!
 - Kokia informacija pagrindinė – tekstas ar iliustracijos?

Pasirinkta forma neturi kliudyti supratimui.

**Tavo sėkmės
statinys**
Rieboja tik
dangus

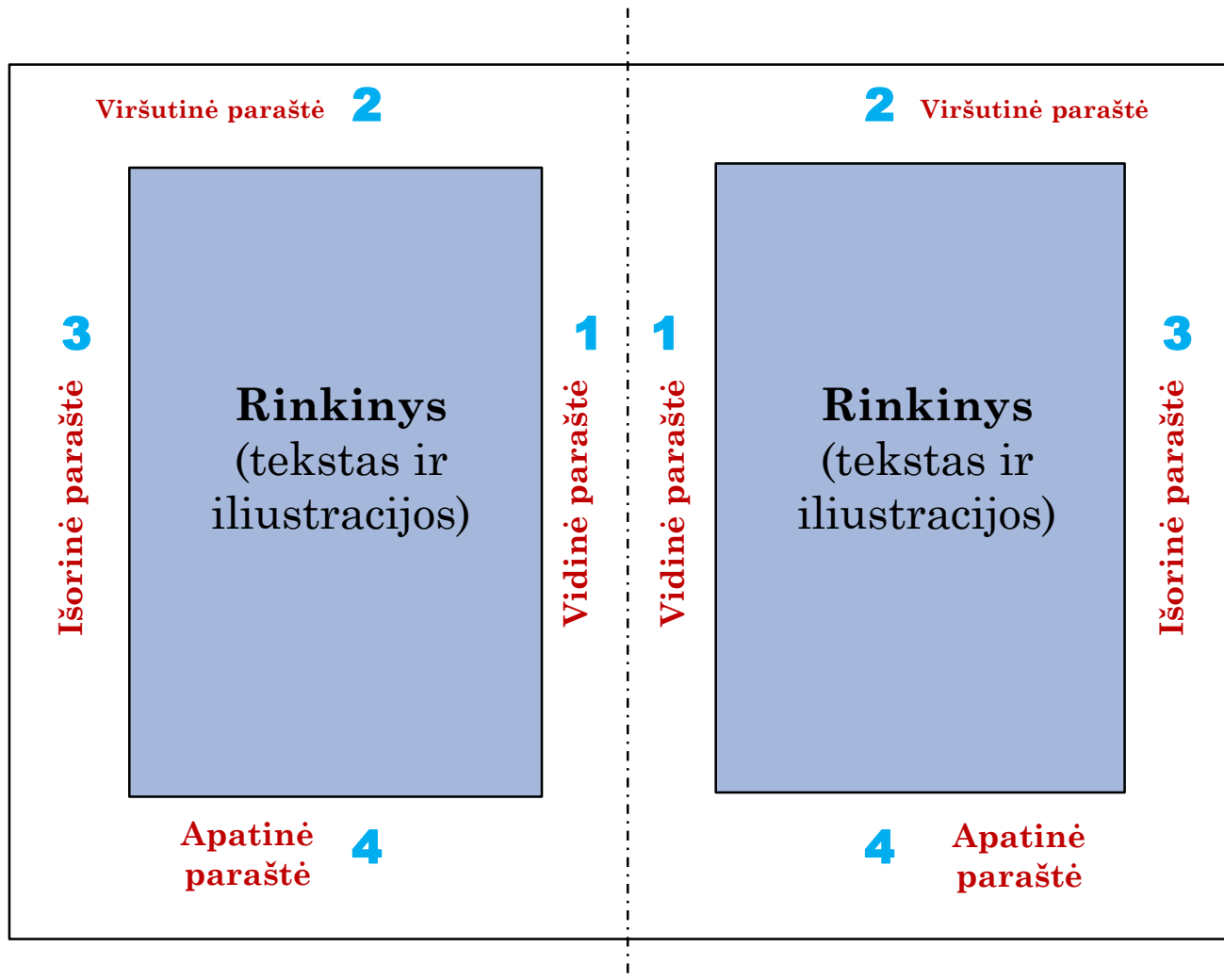
**Visas
pasaulis**
atidavimas šimto metų

PRAKTINĖ VEIKLA

- Spausdintų leidinių „analizė“ formų ir formatų požiūriu:
 - Leidinio paskirtis ir formatas – ar jie susiję?
 - Ar priklauso leidinio kaina nuo leidinio formato;
- Darbas su kompiuterių programomis:
 - Leidinio formato nustatymas įvairiomis kompiuterių programomis („Microsoft Word“, „Scribus“, „Gimp“, „Inkscape“): galimų parinkčių palyginimas ir aptarimas.

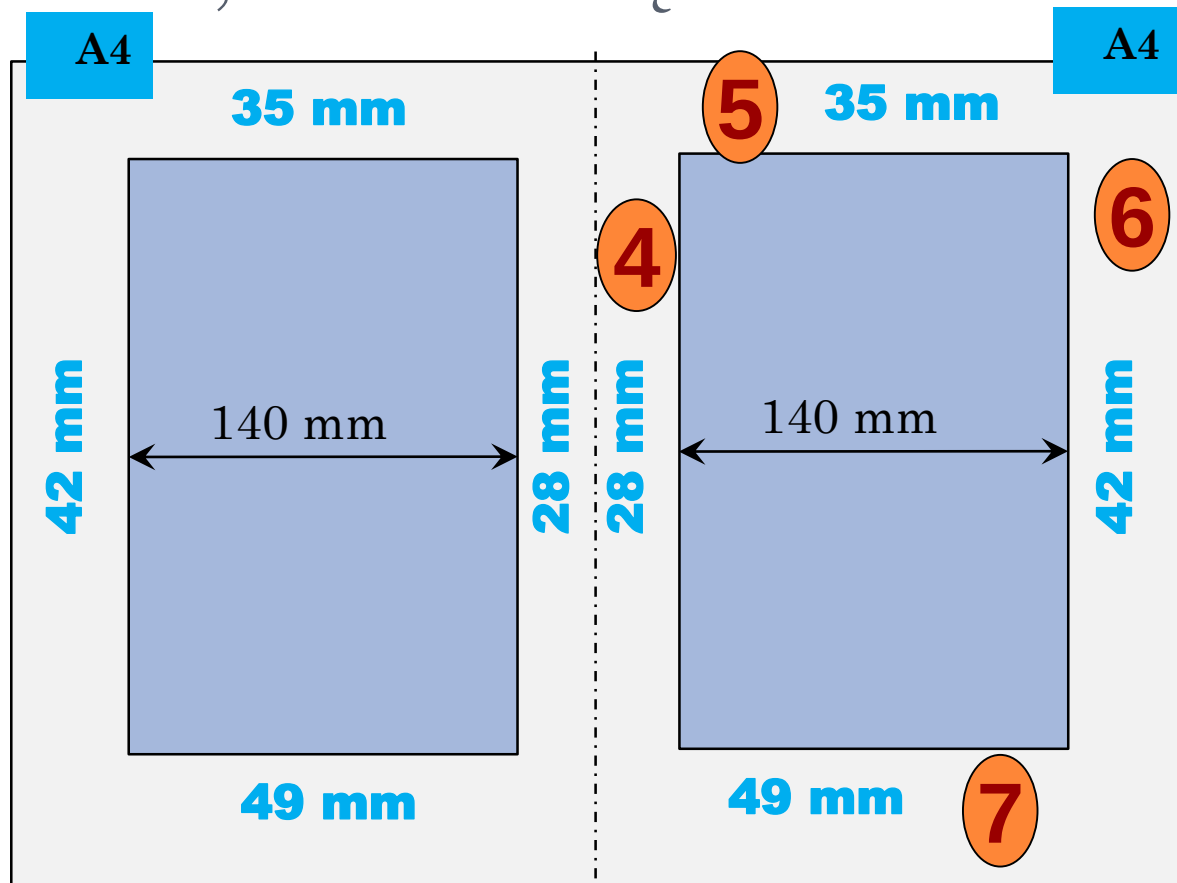
3 TEMA. LEIDINIO MAKETAS: ATVARTAS IR JO TINKLELIS

Atvarto struktūra

Dar gali būti nurodoma papildoma vidinė paraštė – **įrišimo paraštė** (angl. gutter)

LAPO, PARAŠČIŲ IR TURINIO PROPORCIJOS

Sakoma, kad proporcijos yra **puikios** (pranc. „de qualité“), jei rinkinio plotis yra **2/3** puslapio pločio.

Paraštės apskaičiuojamos taip:

1. Apskaičiuojamas rinkinio plotis (**2/3** puslapio pločio);
2. Apskaičiuojama **1/10** šoninių paraščių;
3. Lapo paraščių koeficientai:

- **Vidinės** – **4/10** šoninių paraščių;
- **Viršutinės** – **5/10** šoninių paraščių;
- **Išorinės** – **6/10** šoninių paraščių;
- **Apatinės** – **7/10** šoninių paraščių.

Jei lapas: A4 (arba **210** × 297 mm)

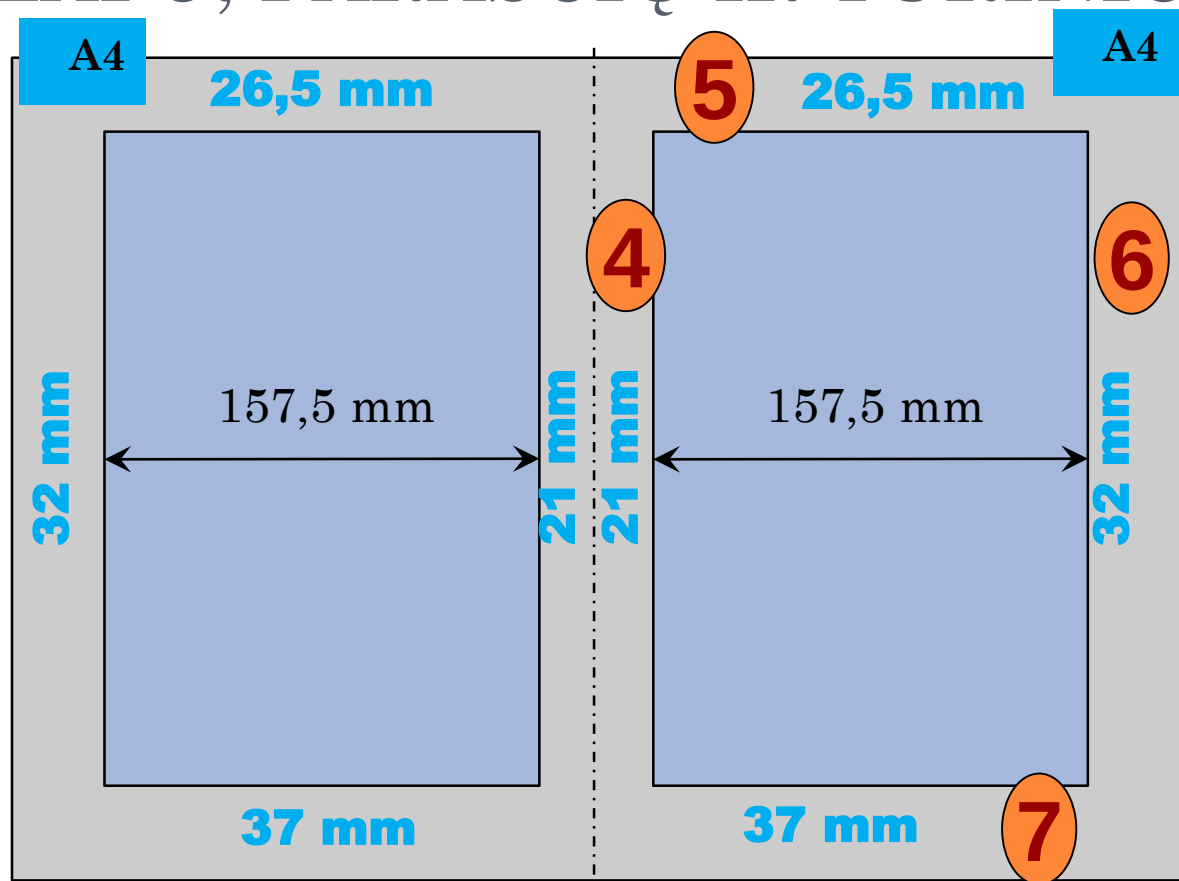
Rinkinio plotis: $210 \times \frac{2}{3} = \mathbf{140}$

1/10 šoninės paraštės: $(210 - 140)/10 = \mathbf{7}$ mm

Lapo paraštės:

vidinė – $\mathbf{4} \times \mathbf{7} = 28$, viršutinė – $\mathbf{5} \times \mathbf{7} = 35$,
išorinė – $\mathbf{6} \times \mathbf{7} = 42$, apatinė – $\mathbf{7} \times \mathbf{7} = 49$

LAPO, PARAŠČIŲ IR TURINIO PROPORCIJOS

Sakoma, kad
proporcijos yra
įprastos
(pranc. „courants“),
jei rinkinio plotis yra
3/4 puslapio pločio.

Paraščių skaičiavimas analogiškas:

1. Apskaičiuojamas rinkinio plotis (**3/4** puslapio pločio);
2. Apskaičiuojama **1/10** šoninių paraščių;
3. Lapo paraščių koeficientai:

- **Vidinės** – **4/10** šoninių paraščių;
- **Viršutinės** – **5/10** šoninių paraščių;
- **Išorinės** – **6/10** šoninių paraščių;
- **Apatinės** – **7/10** šoninių paraščių.

Jeif lapas: A4 (arba **210** × 297 mm)

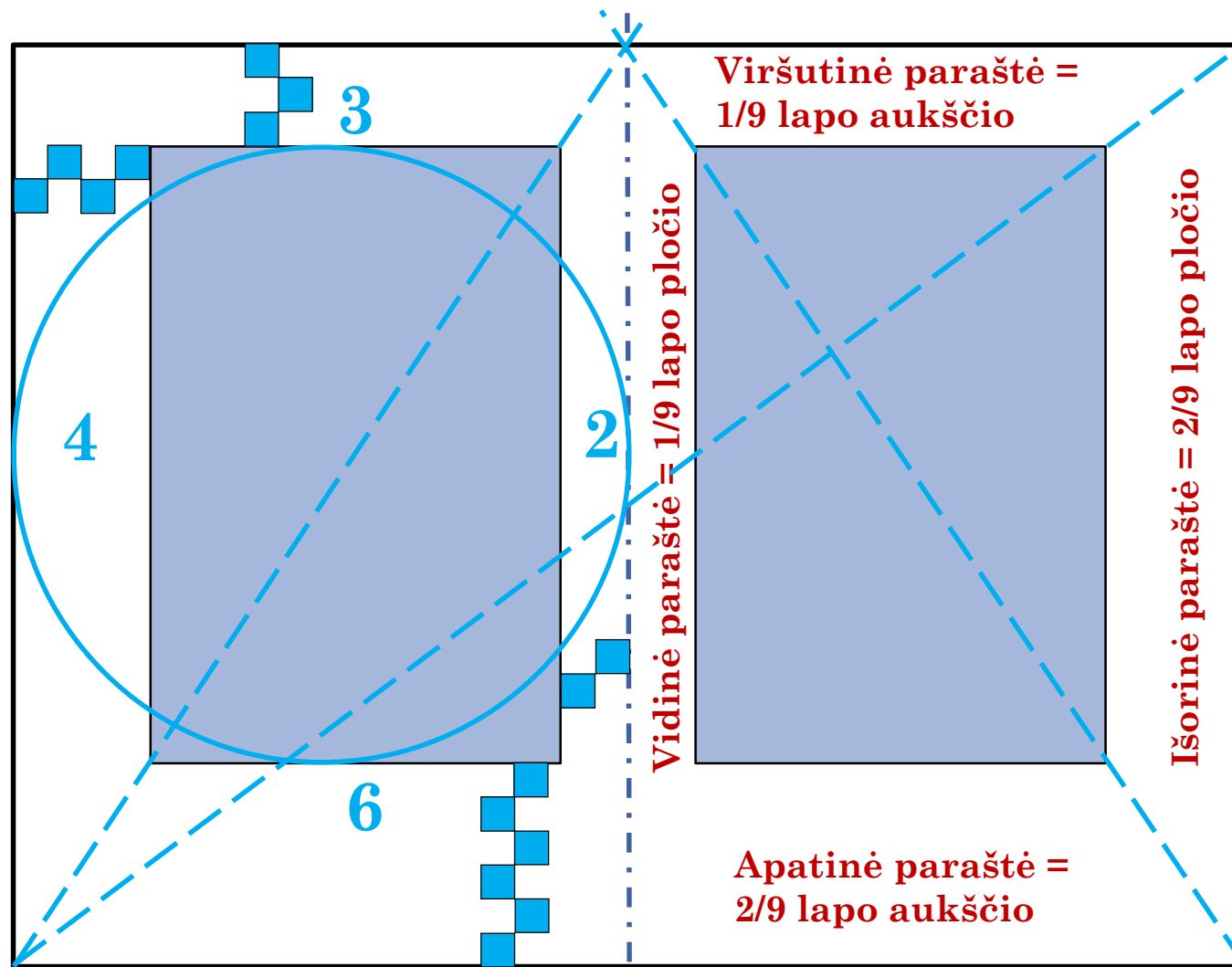
Rinkinio plotis: $210 \times \frac{3}{4} = \mathbf{157,5}$

1/10 šoninės paraštės: $(210 - 157,5)/10 = \mathbf{5,25}$ mm

Lapo paraštės:

vidinė – $4 \times \mathbf{5,25} = 21$, viršutinė – $5 \times \mathbf{5,25} = 26,5$,
išorinė – $6 \times \mathbf{5,25} = 32$ apatinė – $7 \times \mathbf{5,25} = 37$

KNYGOS KLASIKINĖS PROPORCIJOS

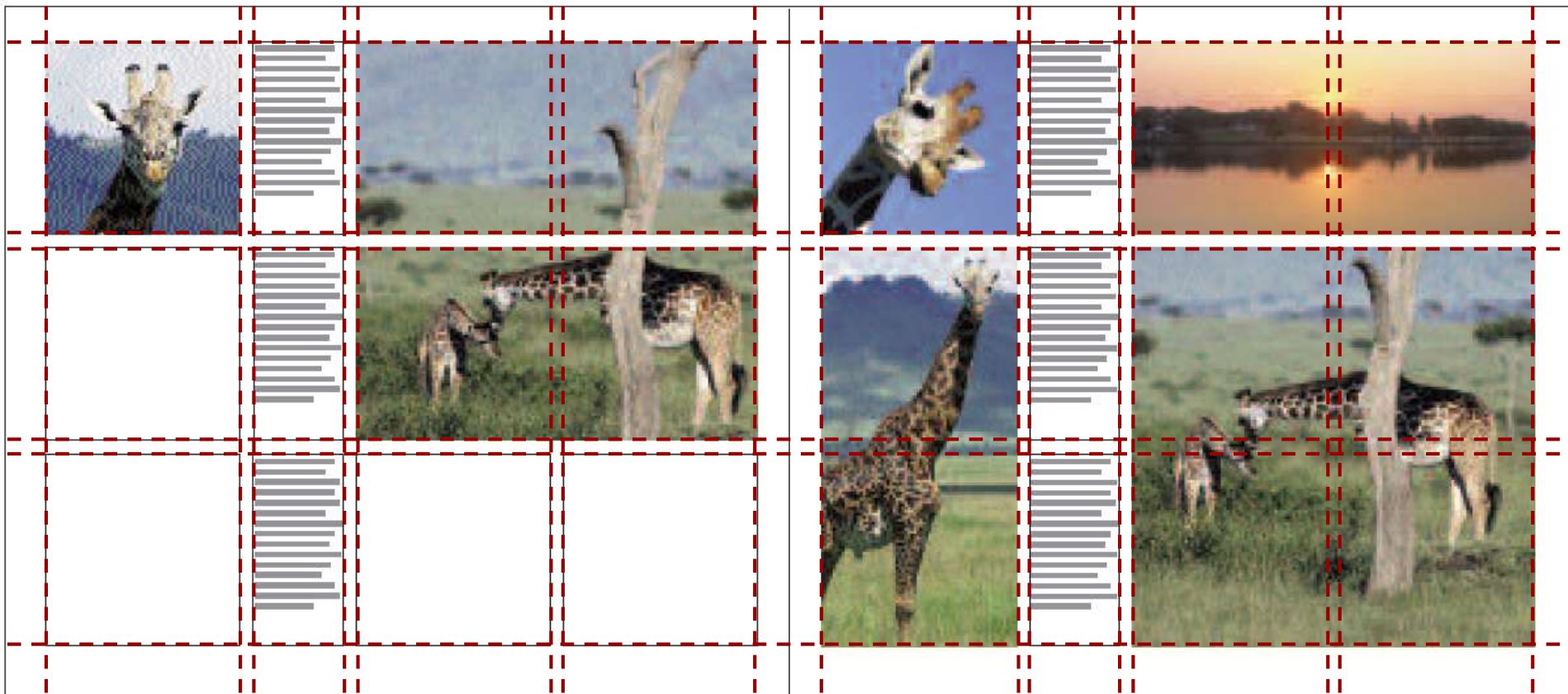

Tokios knygos paraščių ir rinkinio proporcijos (lapo aukščio ir pločio santykis – **2:3**) buvo nuo seniausių laikų iki viduramžių pabaigos. Dėdingumą nustatė vokiečių tipografas Janas Čicholdas (Jan Tschichold, 1902–1974):

teksto rinkinio aukštis = lapo plotis; paraščių proporcijos: 2:3:4:6

MAKETO TINKLELIS

- Tinklelio paskirtis – padalyti puslapio erdvę į blokus, kurie padeda orientuotis, kaip makete išdėstyti tekstą, paveikslus ir kitą informaciją.

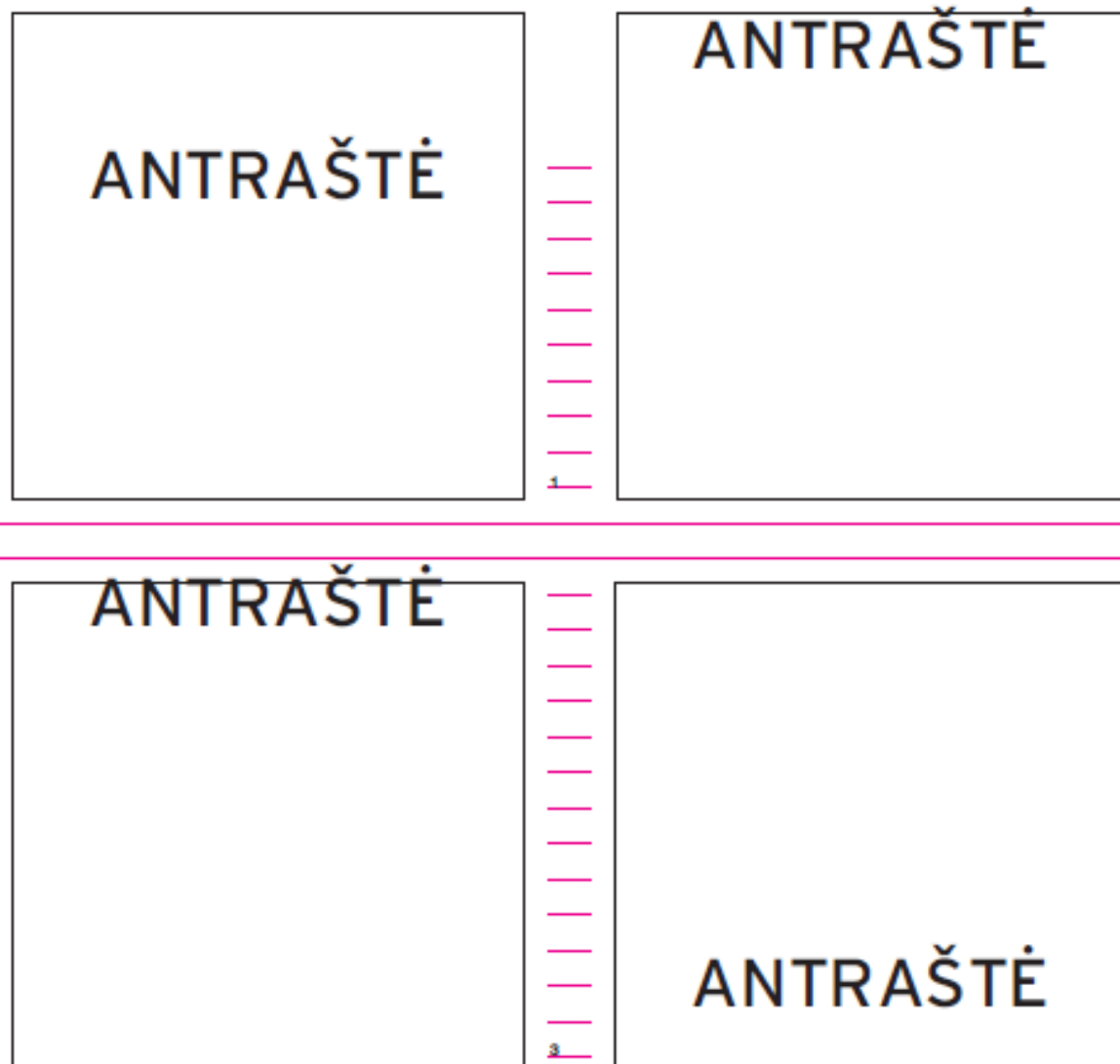

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“ programa:
 - Tinklelio kūrimo mokymasis;
 - Kelių tinklelio variantų sukūrimas (žurnalui, knygai, lankstinukui ir pan.);
 - Puslapio paraštės;
 - Puslapinių antraščių (angl. *header*) ir poraščių (angl. *footer*) vieta tinklelyje;
 - Puslapių šablonai (angl. *master pages*).

4 TEMA.

ANTRAŠTĖS

1. Monotoniškai tolygus vaizdas;
- 2–3. Kiek galima kelti antraštę į viršų? Pakėlus iki pat viršaus, pusiausvyrą teks sukurti kitais puslapio elementais

ANTRAŠTĖ

ANTR
AŠTĖ

ANTRAŠTĖ

ANTRAŠTĖ

ANTRAŠTĖ

ANTRAŠTĖ

8–9. Antraštės
pritraukimas prie
krašto, kryptie
pakeitimas sukuria
įtampą;
10. Pasukus kampų
sunkiau skaityti, bet
sukuriamas vizualus
kontrastas.
11–13. Pirmenybė
teikiama
dinamiškumui, o ne
aiškumui.

ANTRAŠTĖ

ANTRAŠTĖ

ANTRAŠTĖ

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“ programa:
 - „Žaidimas“ su įvairiomis straipsnių (skyrių) antraštėmis,
 - „Scribus“ ir kitų programų savybių aiškinimasis,
 - Įvairių elementų perkėlimas iš vienos programos į kitą,
 - Šis tas apie failų formatus.

5 TEMA.

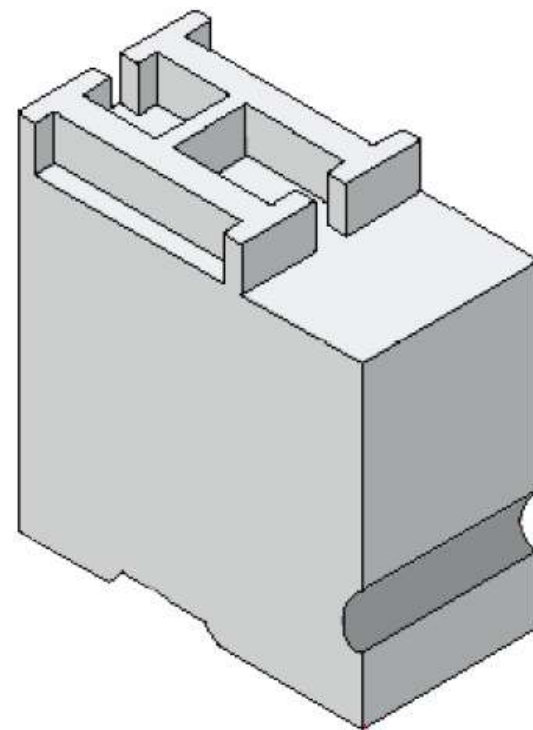
GARNITŪRAI

garnitūras šriftų šeima

Tam tikro stiliaus ženklų rinkinys. Garnitūrų pavyzdžiai: *Aistika, Palemonas, Times New Roman, Helvetica.*

Garnitūrą papildžius šrifto dydžiu, gaunamas šriftas, pavyzdžiui, *Palemonas 12 pt.*

typeface, font typeface, font family, type family

Litera

Enciklopedinis kompiuterijos žodynas

(V. Dagienė, G. Grigas, T. Jevsikova)

<http://www.likit.lt/term/enciklo.html>

DVI PAGRINDINĖS ŠRIFTŲ GRUPĖS:

Serifinis
šriftas

Neserifinis
šriftas

Poligrafijos ir kaligrafijos specialistai **nepritaria** „Enciklopediniame kompiuterijos žodyne“ teikiamiems naujadarams ir rekomenduoja vartoti įprastus ir tų sričių specialistų vartojamus terminus:

- **serifas** (o ne „užraitas“);
- **serifinis** (o ne „šriftas su užraisais“);
- **neserifinis** (o ne „šriftas be užraitų“).

„Bodoni“
šrifto užraitams
naudojamos
ploniausios
linijos

8

„Rockwell“
šrifto užraitai
yra plokšti

9

„Century“
šrifto užraitai
yra išlenkto
trikampio
formos

lenkti
ploniausi
trikampiški
plokšti

8

„Courier“
šriftas
mechaniškas

9

Švelnus
„Bembo“ šrifto
pasirinkimas

„Gill“ šrifto
TVIRTUMAS

11

„Copperplate Script“
šrifto elegancija

12

„Helvetica“
šrifto
jėga

SVARBIAUSI DALYKAI, KALBANT APIE ŠRIFTUS:

- Raidės „x“ aukštis;
- Šrifto plotis;
- Vizualūs pojūčiai.

Tai yra raidės „x“ aukštis

Viršuje yra iškeltinė

Apačioje yra nuleistinė

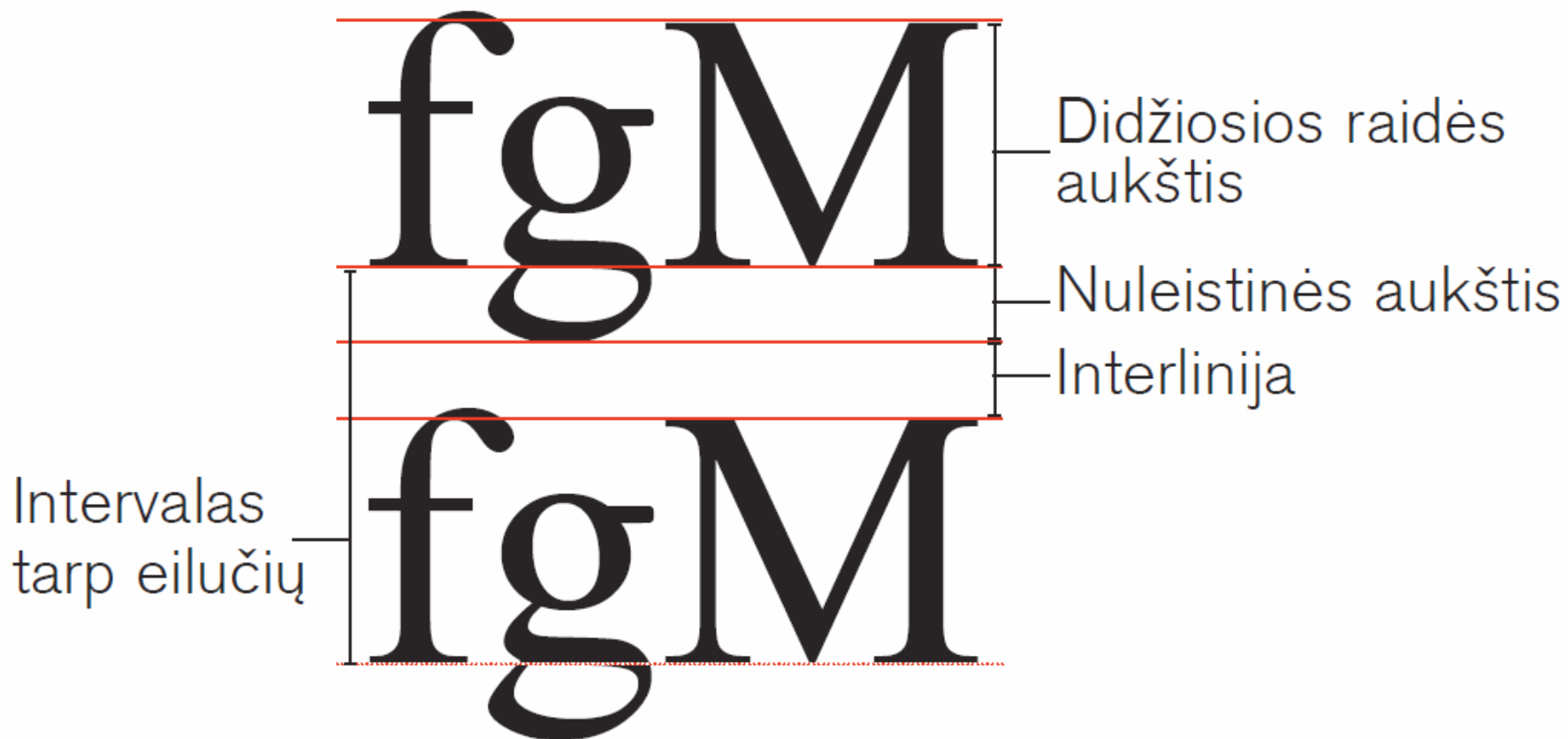
Helvetica Futura Bembo
To paties dydžio | garnitūrai | yra skirtingo aukščio,
| kadangi | skiriasi | jų raidės | „x“ aukštis |
Palemonas Bodoni Bernhard Modern Times New Roman

Visų šių raidžių dydis punktais yra vienodas!

KAS LEMIA TEKSTO AIŠKUMĄ?

- Eilutės ilgis;
- Intervalas tarp eilučių;
- Šrifto dydis;
- Šrifto linijų storis;
- Šrifto raidės „x“ dydžių;
- Tinkami atstumai tarp raidžių (protarpiai).

INTERVALAI TARP EILUČIŲ

PROTARPIAI (ATSTUMAS TARP RAIDŽIŲ)

Petriukas

Per didelis automatiškai nustatytas tarpas tarp „P“ ir „e“ raidžių.

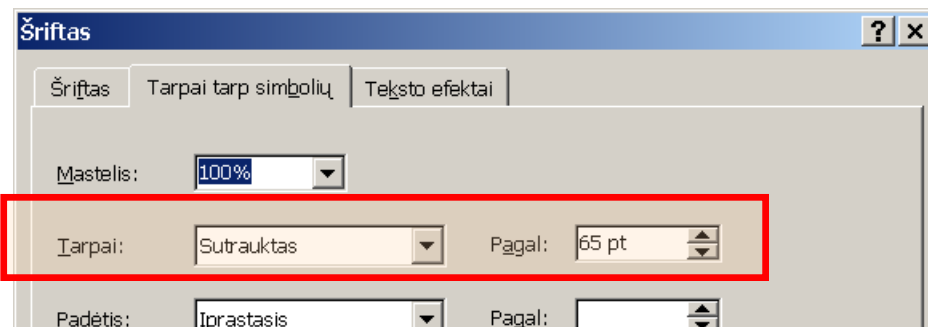
Petriukas

Šiek tiek sumažintas tarpas tarp „P“ ir „e“ raidžių (reikia mažinti tol, kol atrodys tinkamai).

Petriukas

Inicialinė raidė visiškai „nedraugauja“ su likusia žodžio dalimi.

Petriukas

**Geriausi
dizaineriai
pasitiki savo
akimis.**

Prenkant intervalą
tarp eilučių būtina
atsižvelgti į šrifto
raidės aukštį ir linijos
storį.

**Geriausi
dizaineriai
pasitiki savo
akimis.**

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“ ir „Inkscape“ programomis:
 - Eksperimentai su įvairiais šriftais ir jų savybėmis:
 - Intervalo tarp eilučių derinimas prie pasirinkto šrifto
 - Didžiųjų raidžių antraštėse tarpusavio dermės analizė
 - Protarpio tarp konkrečių raidžių tikslinimas (reikia atsargumo!)

6 TEMA.

ŠRIFTŲ TARPUSAVIO DERMĖ

- Dažniausiai antraštėms ir pagrindiniam tekstui pasirenkamas skirtingas garnitūras.
- Reikia vengti vartoti kartu tos pačios kategorijos šriftus (pavyzdžiui, „Arial“ ir „Helvetica“).

Tai „Helvetica“

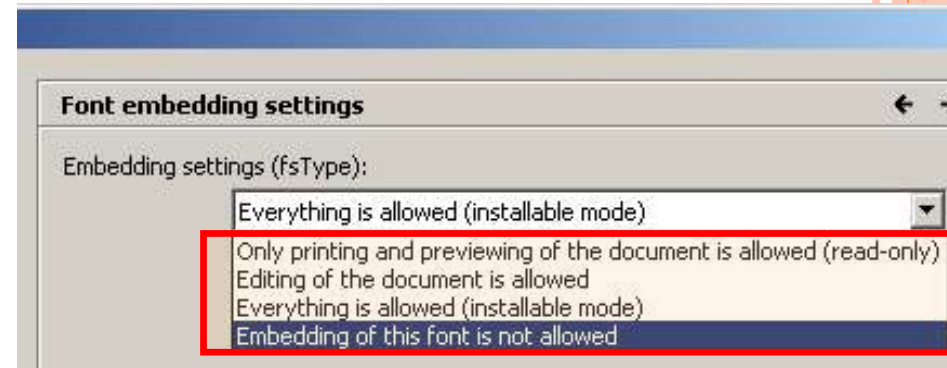
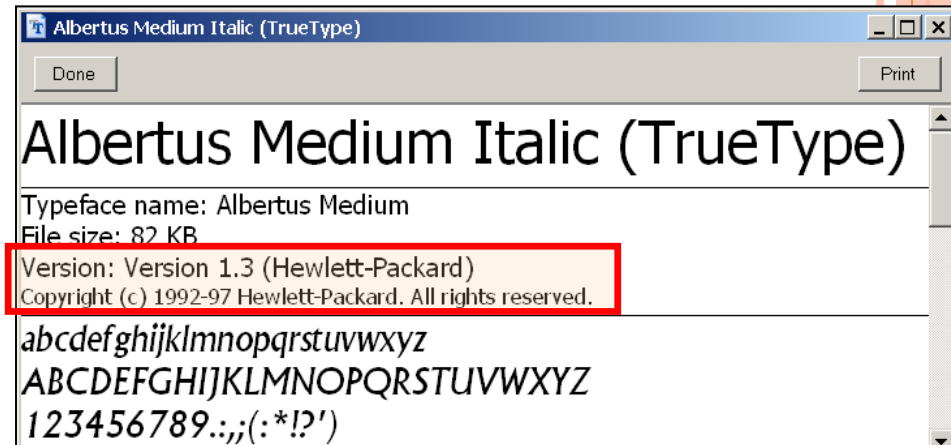
O čia „Futura“.
Nenaudok jų kartu!

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“ programa:
 - Įvairių šriftų variantų tam pačiam tekstui apipavidalinti parinkimas;
 - Skirtingų šriftų derinimas;
 - Šriftų dydžių derinimas;

Šriftai, jų naudojimo ribojimai, autorių teisė...

- Šriftai, kaip ir kiti vaizduojamojo meno kūriniai, yra **saugomi autorių teisių įstatymo**;
- Pačiuose **šriftų failuose gali būti numatyta jų naudojimo ribojimų**.
- Daug kompiuterinių šriftų yra nemokamų, tačiau nemažai yra ir komercinių, kuriuos privalu įsigyti;
- Apie 6500 nemokamų šriftų galima rasti interneto svetainėje <http://www.webpagepublicity.com/free-fonts.html>
Parsisiųskite norimus, elksperimentuokite, naudokite.
Tai teisėta!!!

7 TEMA.

MAKETAVIMAS

- Maketo stilių dažniausiai nulemia:
 1. Iliustracijų forma,
 2. Lapo padėtis (gulsčias ar stačias).
- Negatyvas (inversija) maketui suteikia jėgos ir dinamiškumo.
- Pastraipų lygiuočių įtaka maketui.
- Simetrija ir asimetrija.

NEGATYVO (INVERSIJOS) PAVOJAI

Jei gali,
rinkis
neserifinį
šriftą

Venk
pasirinkti
per mažą
šriftą

Ploniausių
linijų
serifai
pavojingi

LYGIUOTĖS IR SIMETRIJA

Simetrija

Abipusė lygiuotė išlygina ir kairįjį, ir dešinįjį teksto kraštą. Be abejo, šis stilius atrodo labai nevykusiai, jeigu pastraipa bus itin siaura, nes tarp žodžių atsirastų labai dideli tarpai.

Simetrija

Įdomus vaizdas gaunamas pastraipai naudojant centrinę lygiuotę. Kai centrinės lygiuotės padaroma ir antraštė, ir pastraipa, gaunamas labai griežtos simetrijos išpūdis.

Kairioji lygiuotė

Tekstą sulygiavus pagal kairįjį kraštą sukuriamas asimetriškas vaizdas. Šis stilius yra daug dinamiškesnis negu bet kuris simetriškas.

Dešinioji lygiuotė

Kitas būdas – išlygiuoti tekstą pagal dešinįjį kraštą. Toks lygiavimo būdas pasirenkamas rečiau, nes tekstus skaitome iš kairės į dešinę. Jeigu taip išlygiuoto teksto yra daug, jį sunku skaityti.

Turėk savo stilių

Niekada nemaišk kelių stilių viename makete. Tekstas atrodo netvarkingai, painiai ir nerišliai. Juo niekas nesidomės.

Stilius

Koks turėtų būti stilius, apsispręsk prieš pradėdamas dirbti, o paskui griežtai jo laikykis. Tuomet įsitikinsi, kad elegantiškas dizainas sukuriamas gana nesudėtingai.

Simetrija

Tai tradicinis teksto komponavimo metodas, kai visos eilutės centruojamos puslapio centro ašies atžvilgiu. Pusiausvyrą visai kompozicijai suteikia griežta simetrija.

Asimetrija

Tai dinamiškas kompozicijos išdėstymas, kurį dažniausiai naudoja modernistai. Teksto eilutės lygiuojamos ne pagal centrinę ašį. Pusiausvyrą kompozicijai suteikia teksto elementų išdėstymas.

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“ programa:
 - „Savo stiliaus“ paieška – konkretaus teksto maketavimo bandymai;
 - Parengti bent po vieną simetrinį ir asimetrinį 1 puslapio apimties maketą.

8 TEMA.

LINIJOS IR ORNAMENTAI

- Linijomis ir ornamentais paskirstomas skaitytojo dėmesys po visą lapą arba sukoncentruojamas į konkrečias vietas:
 - Vertikalios linijos atskiria teksto stulpelius;
 - Horizontalios linijos „surūšiuoja“ informaciją;
 - Ornamentai papuošia puslapį.

Turinys

Ivadas 6

Pirma dalis **Pagrindiniai dizaino principai** 8

Pagrindinės formos 14

Pusiausvyra ir harmonija 26

Antra dalis **Dizaino projektai ir jų rūšys** 86

Žurnalas 102

Žodynėlis 126

Žurnalo maketuotojai visuomet turi ieškoti būdų, kaip patraukti ir atkreipti skaitytojo dėmesį.

Linijos,
atkreipiančios
dėmesį į
paantraštes

Paantraščių ir antraščių išdėstymas bei paryškėjimas yra vienas iš būdų į jas atkreipti skaitytojo dėmesį.

Parcigos	Pavardė
Adresas	
	Pašto kodas
El. paštas	
Tel.	Faksas

D serija

Urvinis žmogus	10	Rugsėjis	20.30	2
Žmogus iš Lamanšo	23	Spalis	20.30	19
Mūzos Rubackytės rečitalis	7	Sausis	20.30	53
Norma	14	Sausis	20.30	59
Pikų dama	7	Vasaris	20.30	67
Pilėnai	12	Kovas	20.30	78
Orfėjas ir Euridikė	16	Balandis	20.30	96

ŽEMAIČIŲ TAPYBA

1948–1964

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“, „Inkscape“ ir „Gimp“ programomis:
 - Ornamentų kūrimas,
 - Sukurtų ornamentų perkėlimas iš vienos programos į kitą;
 - „Copy–Paste“ naudojimas objektams perkelti iš vienos programų į kitas: **privalumai ir pavojai**;
 - Dar kartą apie failų formatus.
- Ornamentų bibliotekų paieška internete;
- Šriftai – simbolių ir ornamentų rinkiniai („Wingdings“, „Webdings“, „Zapf Dingbats“ ir kt.)
- Linijų ir ornamentų naudojimas makete.

9 TEMA. SPALVA IR ŽINIA

- Spalvų asociacijos:
 - Kultūrinės (pavyzdžiui, daugelyje šalių **juoda** yra gedulo spalva, o Indijoje ir kai kuriose šalyse gedulo spalva – **balta**);
 - **Raudona** asocijuojasi su ugnimi ir sukuria šilumos bei energijos įspūdį;
 - **Geltona** švelnesnė už raudoną.
 - **Mėlyna** spalva – rami ir šalta.
- Kurias spalvas patartina vartoti greta?
 - Harmoniją sukuria **gretimios** spalvų skritulio spalvos;
 - Įtampą sukuria kontrastingos spalvos (**priešingos** spalvų skritulyje).

Nepiktnaudžiauk spalvomis, nes jos praras poveikį!

Artina vaizdą

Tolina vaizdą

10 TEMA. SPALVA: IŠSKIRTINUMAS IR ĮSKAITOMUMAS

- Naudojant skirtingus tekstus skirtingomis spalvomis, teksto įskaitomumas priklauso nuo kontrasto.
- Didžiausias kontrastas yra rašant juodai ant balto fono.
- Kuo teksto spalva artimesnė fono spalvai, tuo ji sunkiau įskaitoma.

Kurie atvejai
kontrastingiausi?

Taxi

Taxi

Taxi

Kuriais atvejais
kontrastas
silpniausias?

Taxi

Taxi

Taxi

Kada tekstas
tampa sunkiai
įskaitomas?

Ar turi įtaką
spalva šrifto tipui
(serifiniai,
neserifiniai)

Taxi

Taxi

Taxi

SPALVŲ SKRITULYS

Spalvų skritulys. Grafinis spalvų spektro išdėstymas skritulyje, kurio spindulius sudaro atskiros spalvos. Skritulys suskirstytas į spalvų sektorius (6, 12, 24, 48), kurie nurodo šiltų (geltonų, oranžinių, raudonų grupė) ir šaltų (violetinių, mėlynų, žalių grupė) spalvų zonas.

Pagrindinės spalvos

Antrinės spalvos
gaunamos maišant lygiomis dalimis bet kurias dvi pagrindines spalvas

Tretinės spalvos
gaunamos maišant pagrindines ir antrines spalvas

PAPILDOMOS IR ANALOGINĖS SPALVOS

Spalvų skritulys

Papildomos spalvos

Viena priešais kitą spalvų skritulyje išsidėsčiusios spalvos

Analoginės spalvos

gretimos spalvų skritulio spalvos

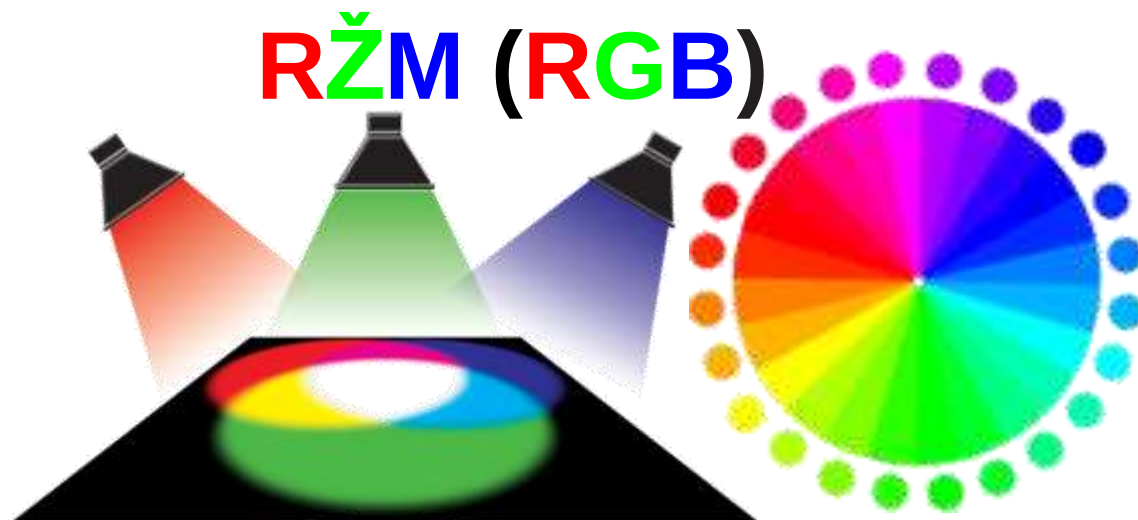
SPALVŲ MAIŠYMO BŪDAI:

SUDĖTINĖS IR SKIRTUMINĖS SPALVOS

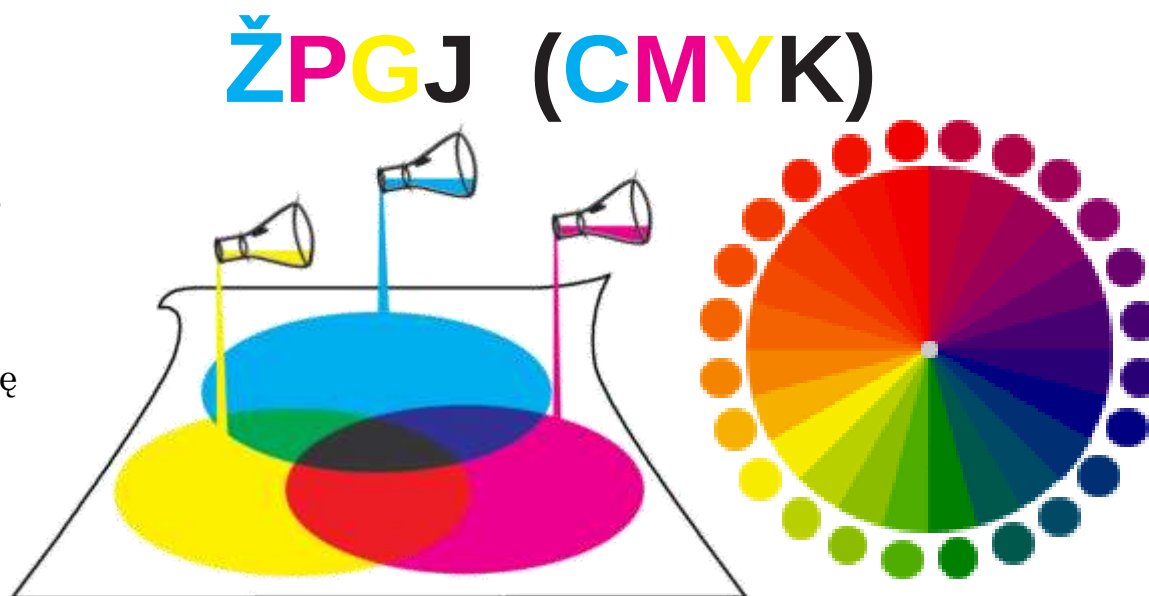
Sudėtinis spalvų maišymo būdas

Spalvų maišymo būdas, kai baltai šviesai perėjus per tam tikrų spalvų filtrus, susidarę skirtingų spalvų šviesos pluoštai atitinkamomis proporcijomis sudedami ir gaunama reikiama spalva.

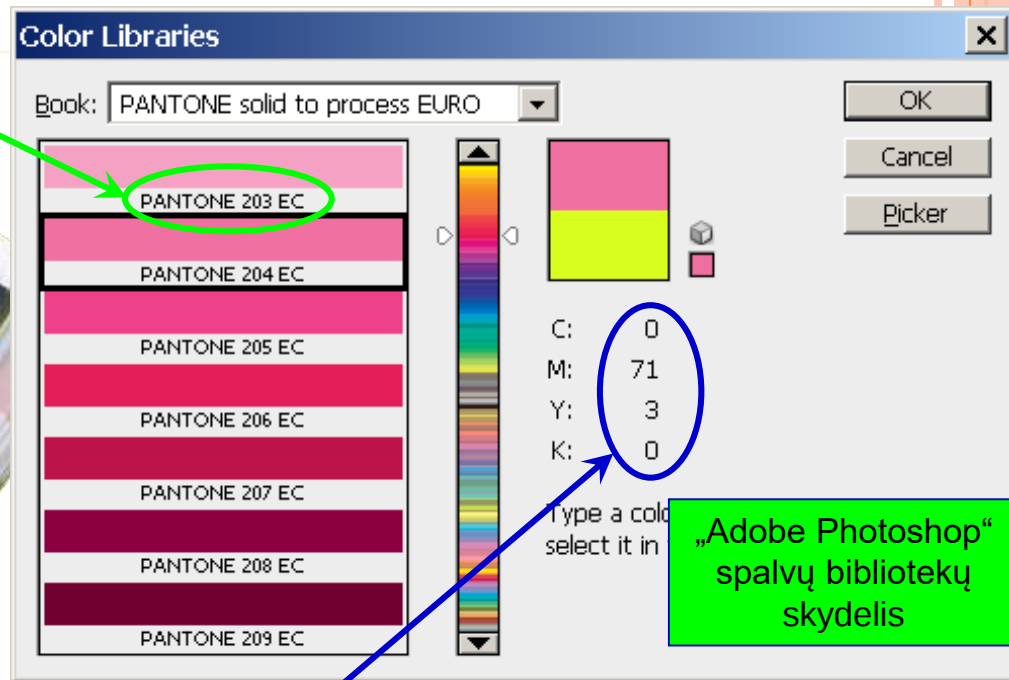
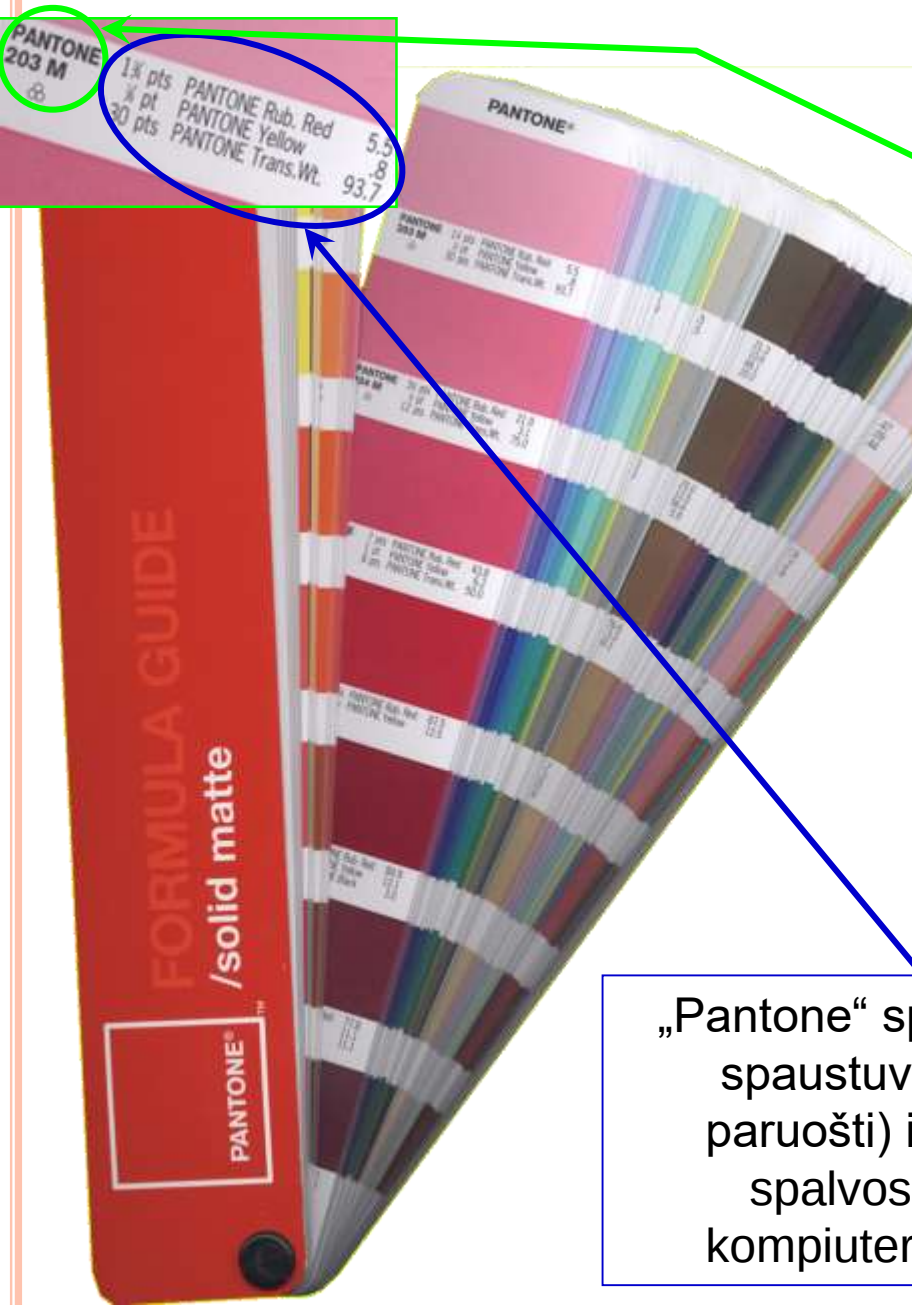

Skirtuminis spalvų maišymo būdas

Spalvų maišymo būdas, kai naujos spalvos gaunamos iš baltos šviesos atėmus (sugėrus) tam tikro ilgio šviesos bangas, o kitų ilgių bangas atspindint. Atėmę iš baltos šviesos raudoną, gauname žydrą (Ž), atėmę žalią gauname purpurinę (P), o atėmę mėlyną gauname geltoną (G). Taip sukuriamas ŽPG (CMY) spalvų modelis.

„Pantone“ spalvų katalogas

„Adobe Photoshop“
spalvų bibliotekų
skydelis

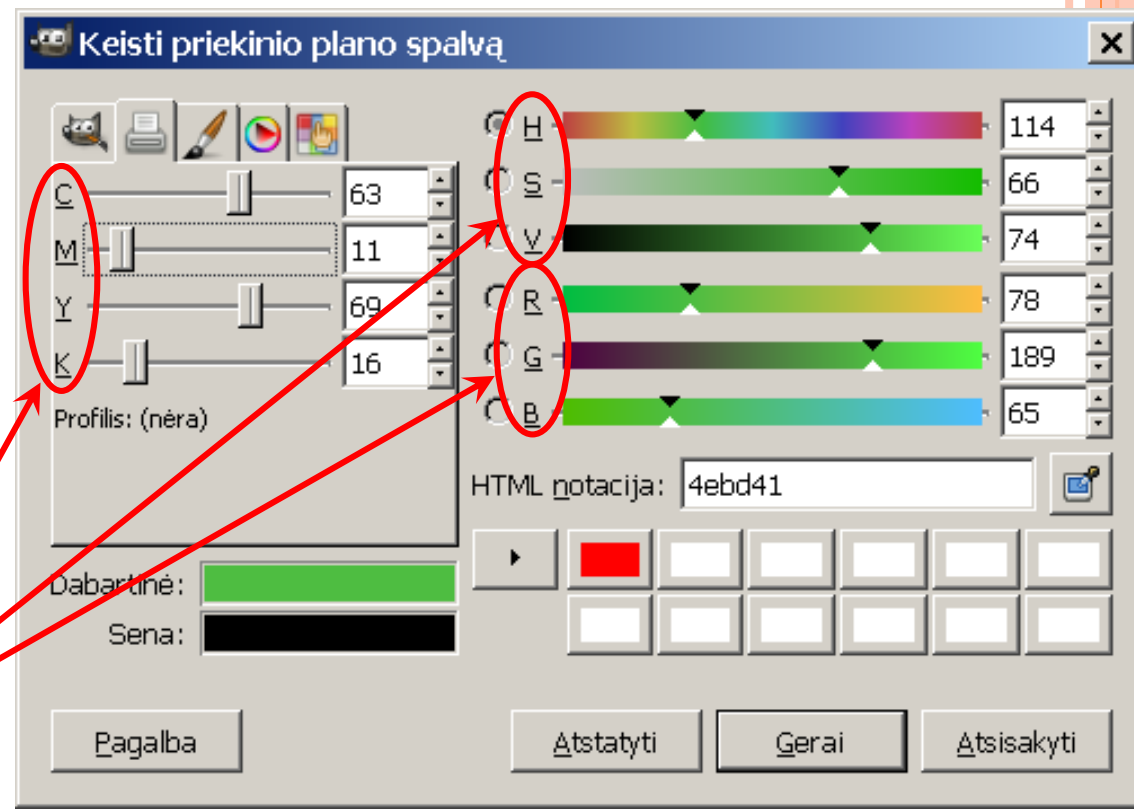
„Pantone“ katalogas
tinklalapių kūrėjams

„Pantone“ spalvos sudėtis
spaustuvei (dažams
paruošti) ir tos pačios
spalvos atitikmuo
kompiuteryje (CMYK)

PRAKTINĖ VEIKLA

- Spalvų modelių analizė įvairiomis kompiuterių programomis:
 - Spalvų sudėtis priklausomai nuo modelio;
 - Ar gali pasikeisti piešinio spalvos pakeitus spalvos modelį?
- „Savo“ spalvų aprašymas įvairiomis programomis;
- Savo aprašytų spalvų panaudojimas maketuose.

Spalvos sudėtis
(„Gimp“ programoje)

11 TEMA. LEIDINIO INFORMACIJOS HIERARCHIJA

- Teksto hierarchija – tai atskirų teksto dalių svarba
- Dažniausiai išskiriami 3 lygmenys
- Kiekvienam lygmeniui rekomenduojama sukurti atskirus stilius
 - šrifto dydis,
 - storis,
 - serifiškumas,
 - spalva.

Žemaičių valgiai

SRIUBOS IR KARŠTI PATIEKALAI

Cibulynė..... 4,50 Lt

Rasalynė..... 5,80 Lt

Su karštomis bulvėmis, virtomis su lupenomis.

Didžkukuliai..... 11,50 Lt

Tarkuotų bulvių didžkukuliai su įvairiais įdais (rūkyto kumpio, varškės, obuolių, grybų, silių, morkų, aguonų arba raugintų kopūstų).

Šventinis kastinys..... 8,50 Lt

Su karštomis bulvėmis, virtomis su lupenomis.

Pusmarškonė košė..... 6,50 Lt

Su spirgučių morka. Užsigerti galima kefyrų, rūgusiu pienu, pasaldintu vandeniu.

Bulviniai blynai..... 9,50 Lt

Tarkuotų bulvių blynai su svogūnais, miltais, kiaušiniu ir prieskoniais. Padažas – grietinė, kastinys, sviestas, cukrus arba uogienė.

DVD IR VIDEO

Geležinis žmogus 2

Fantastinis nuotykių filmas

★★★★★

laiko klausimas, kada atskleista paslaptis pateks į blogas rankas.

Multimilijonierius Tonis Starkas iš politikų, žiniasklaidos bei visuomenės dabar patiria mišinišką spaudimą pasidalinti geležinio žmogaus paslaptimis. Išradėjas suvokia, kad tėra

Princesė ir varlius

Animacinė komedija visai šeimai

★★★★★

gera pieštinė dvimatė animacija šiuolaikiniame trimatės erdvės pasaulyje sukels nostalgiją „Aladino“, „Undinėlės“, „Gražuolės ir pabaisos“ bei kitų klasikinių pasakų gerbėjams.

Animacinis miuziklas visai šeimai, sukurtas pagal populiarią pasaką – apie karaliūtį, paverstą varle ir žmogumi atvirsti galintį tik princesei jį pabučiavus. Sena

Dorianas Grėjus

Drama

★★★★★

nemaraus klasikinio Oskaro Vajldo romano ekranizaciją ta pačia tema. Susipažinkite su Dorianu Grėjumi. Jis amžinai jaunas... Ir amžiams prakeiktas...

„Jaunaties“ saga gvildena klausimą, kas yra amžinas gyvenimas – dovana ar prakeikimas? Dabar metas pažiūrėti naują, įspūdingą, stilingą ir gundančią

1

HAYDN

Pasaulio sutvėrimas

DALYVAUJA

Christine Delze

Sopranas

PENKTADIENIS, LIEPOS 19 D.
19.30

1

Liepos 19 d. 19.30

Haydn

Pasaulio sutvėrimas

DALYVAUJA

Christine Delze

Sopranas

PRAKTINĖ VEIKLA

- Plakato, valgiaraščio, renginio programos ir pan. leidinuko, kuriame būtų mažiausiai 3 informacijos sluoksniai, kūrimas („Scribus“ arba „Inkscape“)

12 TEMA.

ILIUSTRACIJOS IR DIAGRAMOS

- Iliustracija papildo temą, savaime išryškina pagrindinius aspektus
- Informaciniame dizaine iliustracijos naudojamos vizualiai paaiškinti informaciją;

Vazoniniai augalai

Nusipirkta augalą apkirpkite, patrupinkite viršūnės apytikriai vieną trečdajį ilgio, išretrinkite šakas.

Naudojant augalą šaknys bus didelės. Pavasarį jas sumažinkite vienu trečdaliu taip, kad laisvai tilptų į vazoną.

Jeigu norite augalą perkelti į naują vazoną, tai geriausia daryti tuomet, kai genėjamos šaknys. Po perkėlimo leiskite augalui augti laisvai, tai padės jam lengviau prisitaikyti prie naujos vietos.

Šakų trumpinimas ir genėjimas skatina augimą. Kad augalas jautųsi pulkai, jam reikia saulės šviesos ir retai laistyti.

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“ ir „Inkscape“ programomis:
 - Žemėlapių, schemų ar paaiškinamosios diagramos kūrimas
 - Paaiškinimai piešinyje: privalumai ir trūkumai

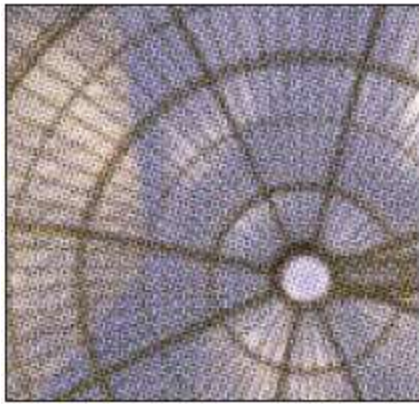
13 TEMA.

FOTOGRAFIJA

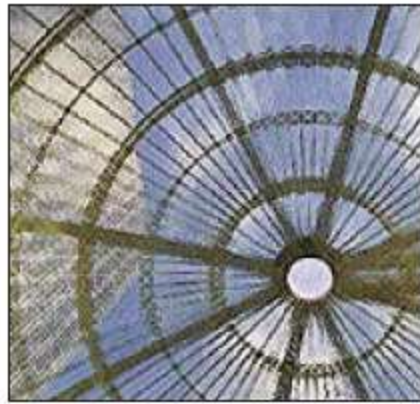
- Kad nuotrauka būtų panaudota efektyviai, svarbu suprasti, kaip sukurti dinaminę kompoziciją ir, gal būt, dar svarbiau – kaip priderinti prie maketo.

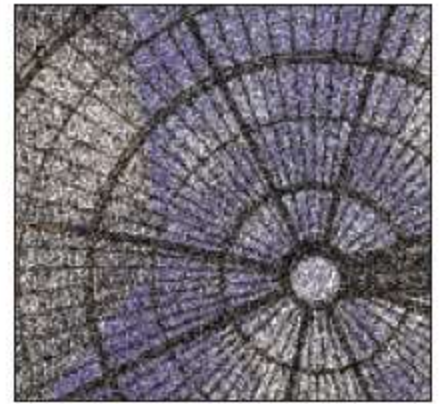
Kompiuteriniai
efektai...

4

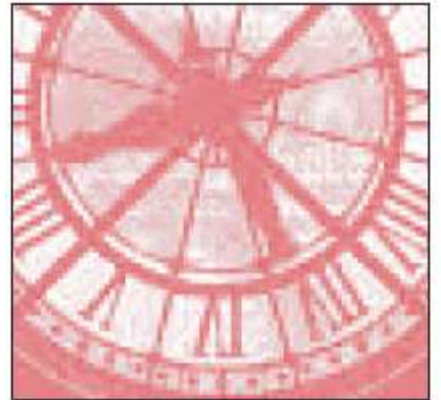

5

Nespalsvota nuotrauka
spalvotame makete turi
patrauklumo

Neįprastos ir netikėtos
spalvos padaro įspūdį

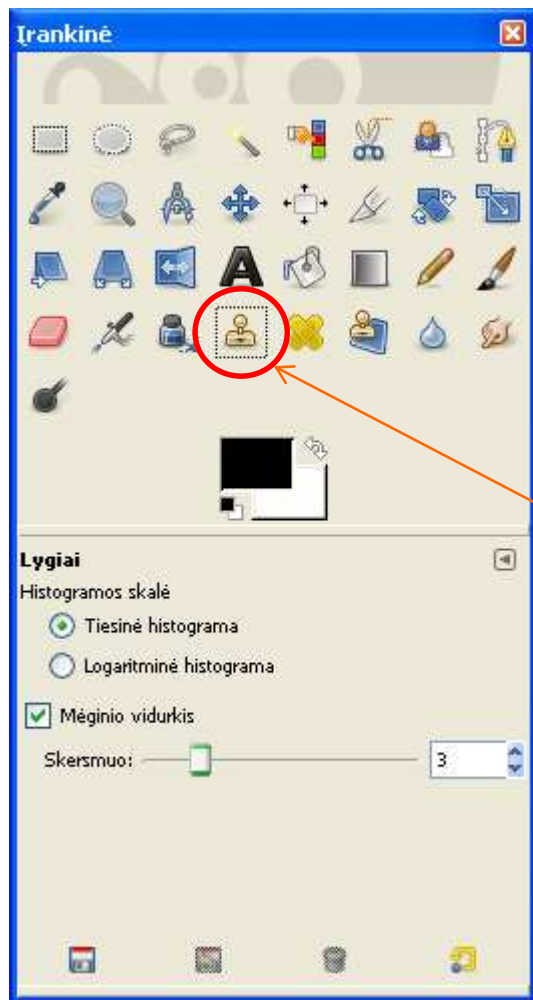

Neįprastų formų nuotraukų
elementai pagyvina dizainą

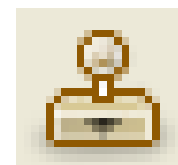

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Gimp“ programa:
 - 1. Nuotraukų retušavimas;

Ypač patogi nuotraukoms retušuoti yra klonavimo priemonė

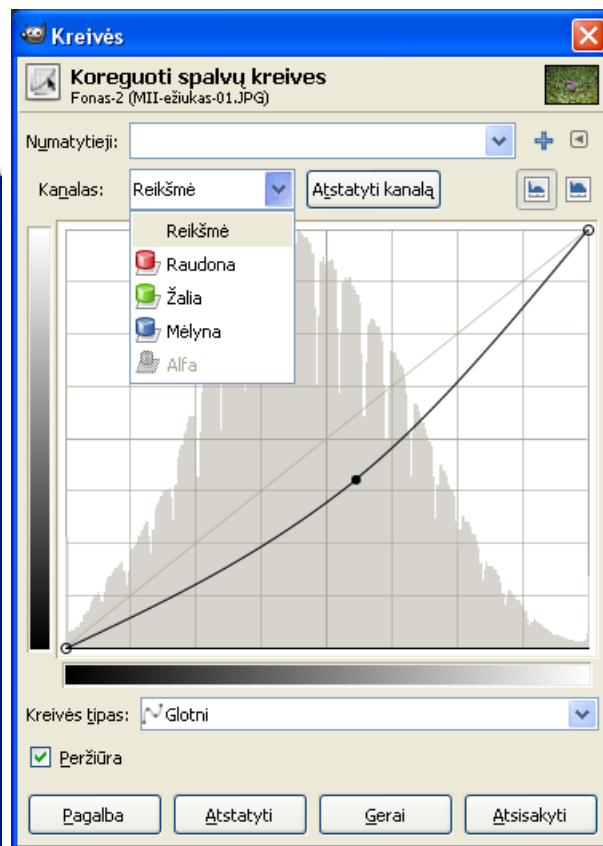
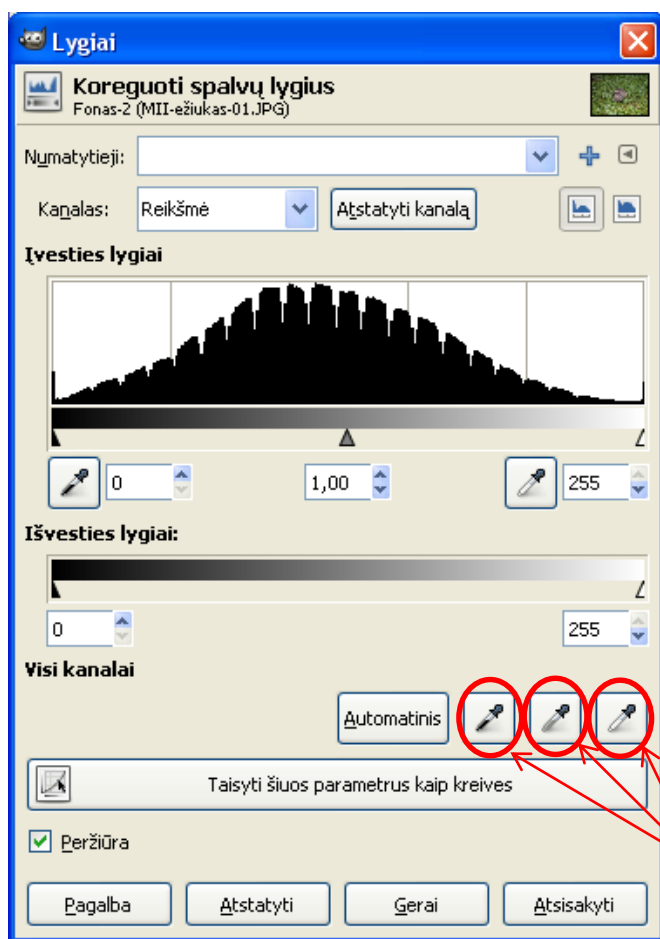

Ctrl + pelės mygtukas – nurodoma vieta „donorė“.
O toliau klonuojama – piešiama ten, kur turi atsirasti klonuotas lopas iš nurodytos vietos. Klonavimo priemonės forma ir dydis keičiama kaip ir pieštuko.

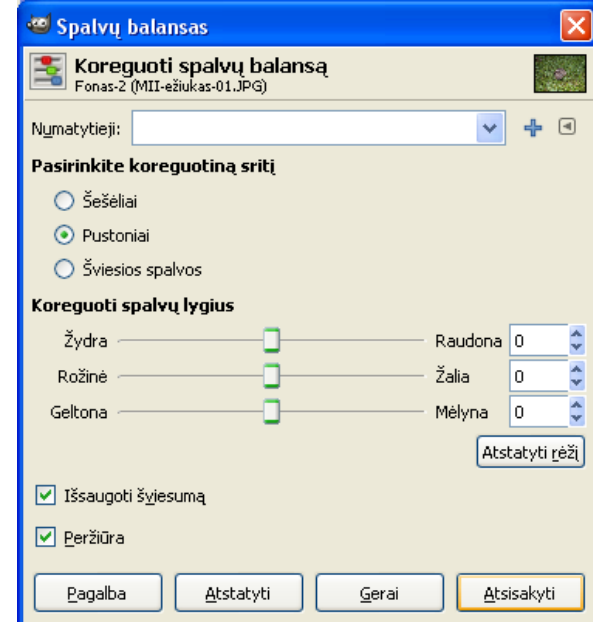
PRAKTINĖ VEIKLA

○ Darbas su „Gimp“ programa:

• 2. Spalvų korekcija

Juodo, pilko
ir balto taškų
nurodymas

14 TEMA. FOTOGRAFIJŲ KADRAVIMAS IR DYDIS

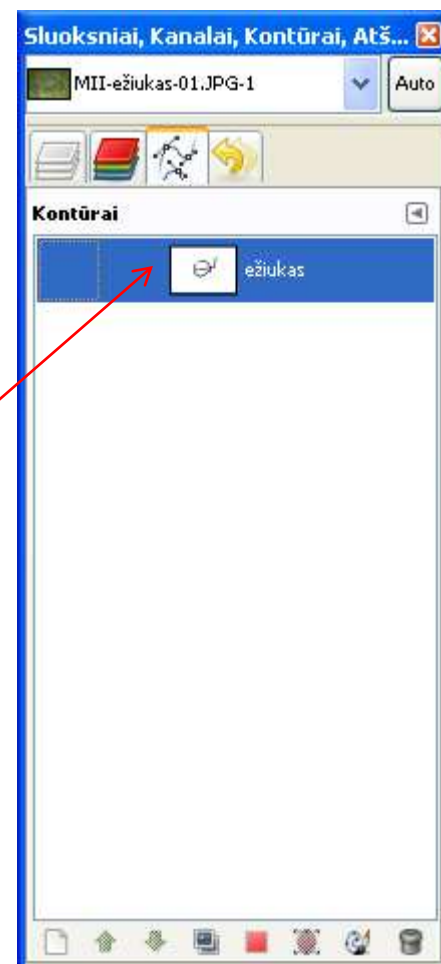
- Nuotraukose dažnai yra daug pašalinių detalių, kurios nukreipia dėmesį nuo esmės. Tokias detales būtina nukirpti!
- Nuotraukos kadravimas turi labai svarbią įtaką suvokimui.
- Maketas bus harmoningas, jei nuotraukos užpildys tinklelio blokus.

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Gimp“ ir „Scribus“ programomis:
 - Nuotraukų kadravimas: kur geriau tai daryti – leidybinėje programoje ar kompiuterinės grafikos programoje.
 - Nuotraukos ar iliustracijos elemento iškirpimas ir panaudojimas makete

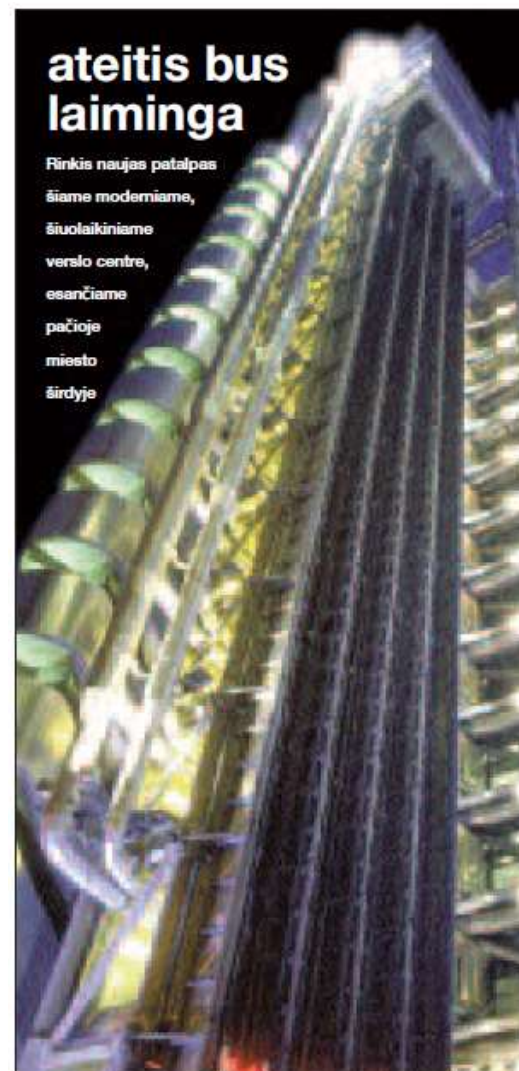
Kontūrų
(apybrėžų)
langas

15 TEMA.

TEKSTO IR ILIUSTRACIJŲ DERMĖ

Tekstas ant nuotraukos
(paveikslo) turi būti
užrašomas taip, kad
nekenktų paveikslui.

riboja tik dangus

Kauno olimpinis stadionas

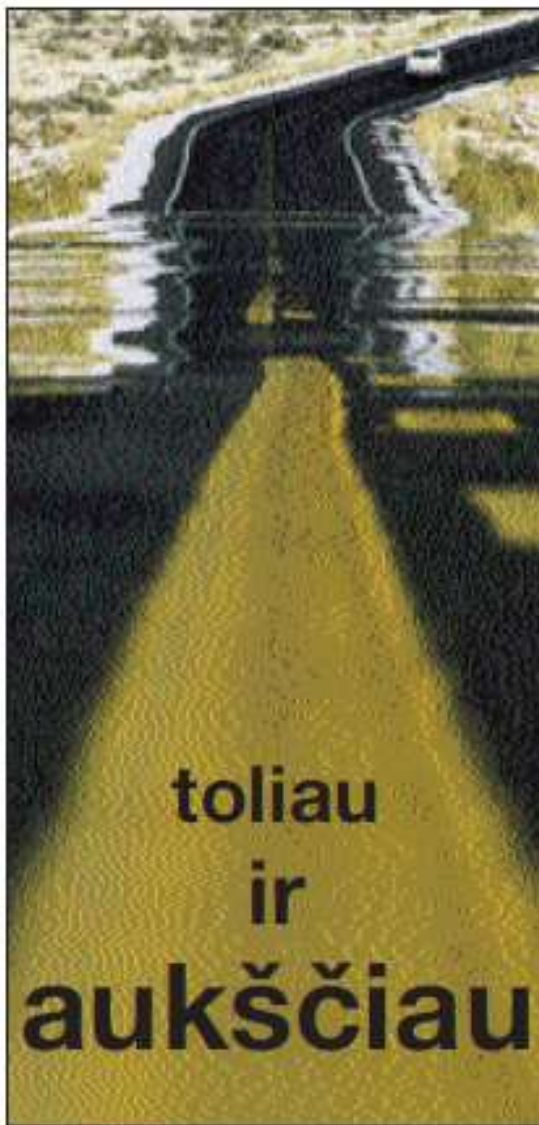
Sporto inovacijos

Oficialus atidarymas

2025 m. sausio 23 d.

dalyvauja:

TOK prezidentas

toliau
ir
aukščiau

Atogrąžų miškai
ateina į miestus

pristatymas
visuomenei
liepos 1 d.

PRAKTINĖ VEIKLA

- Darbas su „Scribus“ ir „Gimp“ programomis:
 - Nuotraukų ir iliustracijų vertinimas: galima ar nepatartina bandyti ant jų dėti užrašus
 - Užrašų ant nuotraukos „uždėjimas“;
 - Fonas-nuotrauka: ką reikėtų (ar ką galima) padaryti su nuotrauka, kad ją būtų galima panaudoti kaip foną.

16 TEMA.

LEIDINIO UŽBAIGIMAS

- Medžiagų leidiniui parinkimas;
- Įrišimas, galutinė apdaila;
- Atidavimas gamybai;
- Gamybos priežiūra.

Dauguma
ilustracijų imta iš
šių dviejų knygų
(plačiau apie jas žr.
internete www.zara.lt)

Papildomai naudotasi literatūra:

1. Dailės žodynas (V., 1999).
2. Gurskas A. Kaligrafijos ir šrifto pagrindai (V., 2010).
3. Wilberg H.P. Forssman F. Pagalba tipografams (V., 2006).
4. Florio E. Guide de la couleur de la image imprimée (2003).
5. Perrousseux Y. Mise en page et impression. Notation élémentaires (2006).
6. <Įvairūs interneto šaltiniai...>

Jūsų klausimai...

Pabandysiu atsakyti...

**Idėjos, pasiūlymai el. paštu: aidas00@gmail.com
arba čia ir tiesiogiai ☺**